

Kommentarer til høringsnotat

Forslag til ny lov om kommunale helse-og omsorgstjenester

Vi vil takke for denne muligheten til å komme med innspill i forbindelse med Forslag til ny lov om kommunale helse og omsorgstjenester.

Departementet har i høringsnotatet lagt fram at det er en ønske om å videreføre hovedinnholdet i formålsbestemmelsen i sosialtjenesteloven (Forslag til ny lov om kommunale helse og omsorgstjenester, 2010 , s. 53). Dette er også i tråd med det som er påpekt av flere av høringsinstansene i Berntutvalget. Vi vil imidlertid påpeke at det nye lovforslaget i stor utstrekning ikke følger opp formålsbestemmelsen i den tidligere sosialtjenesteloven men der imot utdefinerer sentrale målsettinger ved denne loven. På tross av at det i dag foreligger en ny lov om sosiale tjenester i NAV, vil vi peke på en rekke momenter som forslag til det nye lovforslaget ikke tar med. Det er spesielt tre områder det vil legges vekt på i denne kommentaren:

- Utdefineringen av sosiale tjenester og faglig profesjonelt sosialt arbeid.
- Lovens tittel hvor en definerer tidligere lov om sosiale tjenester inn under helse og omsorg.
- Lovforslagets vektlegging på profesjonsnøytral utøvelse av det sosiale arbeidet, og dermed manglende vektlegging av autorisasjon av sosialpersonell.

Utdefineringen av sosiale tjenester og faglig profesjonelt sosialt arbeid

I denne kommentaren vil vi spesielt legge vekt på vår bekymring for at sosiale tjenester og sosialfaglig og profesjonelt sosialt arbeid eksplisitt blir nedtonet i det nye lovforslaget. Vi anser verken helse- eller omsorgsbegrepet som tilstrekkelig for å fange inn de sosiale tjenestenes sentrale rolle for den mest sårbare og utsatte delen av befolkningen i Norge.

Offentlig sosialt arbeid som hjelp til selvhjelp og sosial bistand for å øke denne muligheten har i de siste tretti årene utgjort et helt sentralt prinsipp i forhold til lov om sosiale tjenesters intensjon. Med henvisning til lov om sosiale tjenester var det i lovens tekst presisert at enkeltpersoner ikke kun har krav på økonomisk sosialhjelp, men også sosial bistand for å løse egne vansker. Det innebærer et en har foretatt et skille mellom helsemessige vansker og sosiale vansker. Vi kan ikke se at de intensjonene som var innebygget i tidligere lov om sosiale tjenester er bygget inn i den nye loven. I den nye loven blir dette skillet nå fjernet ved at en omdefinerer sosiale vansker til helsemessige vansker. Dette finne vi svært bekymringsfullt.

Vektleggingen på omsorg erstatter heller ikke det som i dag ut i fra lovens forstand dekker det sosiale arbeidet. Det nye lovforslaget må derfor kunne betraktes som et brudd på den intensjonen offentlig sosialpolitikk har hatt som en del av velferdsstatens oppbygning. Lov om sosiale tjenester har vært beregnet på de fattigste i vårt samfunn og har utgjort det siste sikkerhetsnettet og offentlige bistandssystemet for denne gruppen. Vi ønsker derfor at betegnelsen sosialfaglig arbeid og sosiale tjenester erstatter omsorgsbegrepet.

Lovens betegnelse og tittel hvor en omdefinerer tidligere lov om sosiale tjenester inn under helse og omsorg.

Som det framgår av Berntutvalgets innstilling har disse foreslått tittelen på den nye loven til Lov om sosial og helsetjenester. Vi vil gi vår tilslutning til anvendelse av denne betegnelsen av den nye loven, og argumenterer mot at omsorgsbegrepet blir erstattet med sosialbegrepet. Dette gjelder også fordi det i dag utdannes profesjonelle sosialarbeidere, men ikke profesjonell omsorgsarbeidere.

Det foreslås i tillegg at den nye Helsepersonalloven blir betegnet som helse og sosialpersonalloven.

Lovforslagets vektlegging på profesjonsnøytral utøvelse av det sosiale arbeidet.

Lovforslagets utdefinering av det profesjonelle sosiale arbeidet.

Vi vil presisere nødvendigheten av å gi autorisasjon til sosialpersonell som skal arbeide under det samme lovgrunnlaget som helsepersonell. Vi vil presisere nødvendigheten av at den nye loven slår fast behovet for autorisasjon av sosialpersonell. Sosialpersonell har sitt arbeidsfelt overfor de mest sårbare i samfunnet som er i en utsatt situasjon. Ikke minst derfor vil en presisering at ansettelse av autorisert sosialpersonell i stat og kommune sikre denne gruppen en forsvarlig standard. Det er nødvendig at sosiale tjenester har en tilsvarende profesjonell utøvelse som forventes av helsepersonell. Det er bekymringsfullt at man innenfor helse vektlegger nødvendigheten av kvalifisert helsepersonell, men at en innenfor sosialt arbeid velger å utelate kravet om kvalifisert sosialfaglig personale. Dette har også sammenheng med hvordan utdanningene framover skal sikre profesjonelle utøvelse av det sosiale arbeidet.

Følgende forslag fremmes derfor fra vår side:

Den nye loven betegnes som lov om helse og sosiale tjenester.

Helsepersonalloven betegnes som helse og sosialpersonalloven.

Det slås fast at sosialfaglig arbeid skal utøves av autorisert sosialfaglig personell.

15.01. 2011

FO-Universitetet i Stavanger

v/ Kim Iren Kroken